

Київ рашистам не по зубах. І Україна так само

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ

Українські науковці працюють на нашу спільну перемогу!

Значна частина розробок Національної академії наук уже впроваджена і допомагає знищувати агресора.

Якщо кожний буде на своєму місці, ми обов'язково переможемо

На території НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» створено максимум умов для безпеки людей

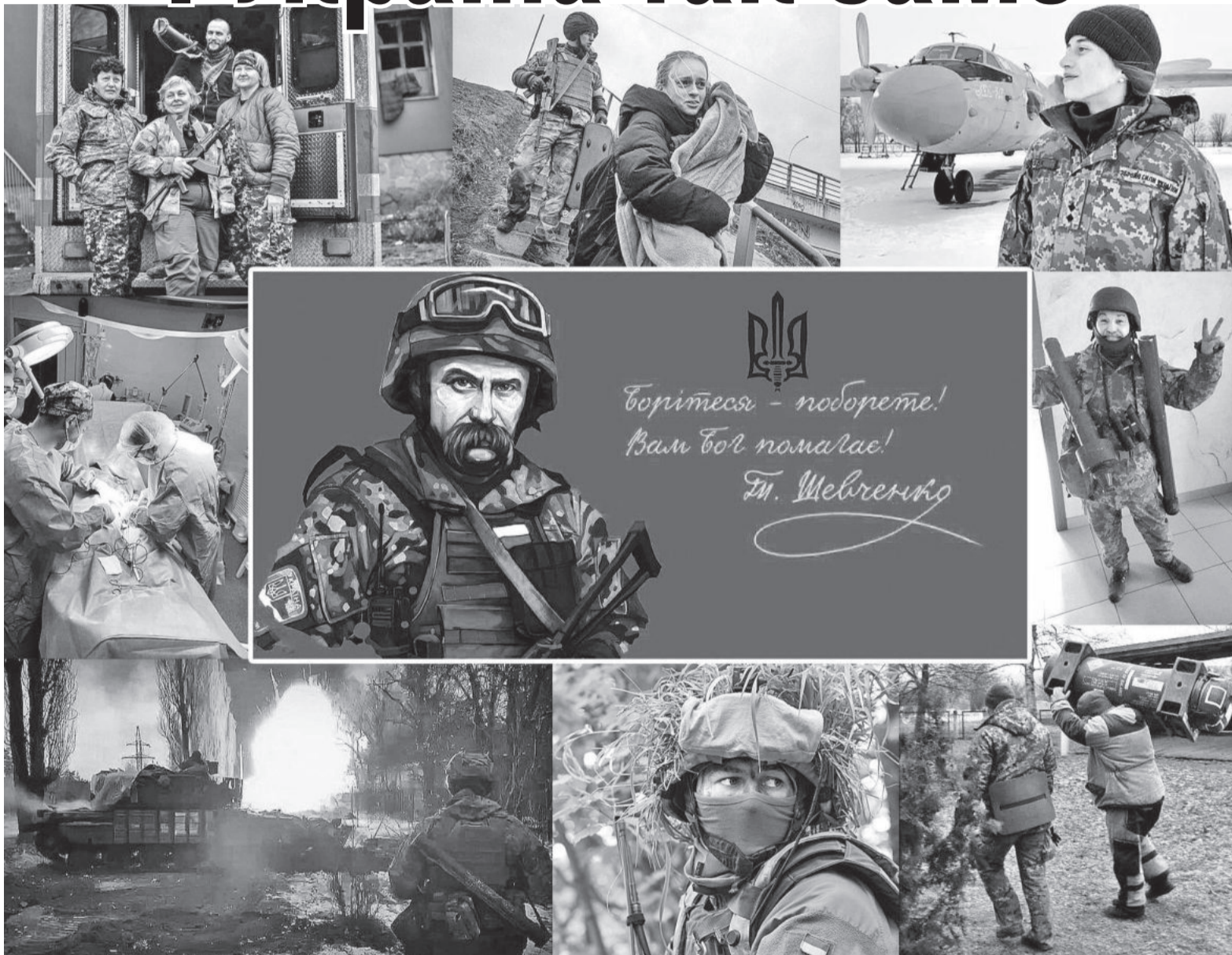
Легендарний Маріуполь

Ворог мстить Маріуполь за український вибір, за непохитність і за те, що став стійкою перепороною його планам.

Яка вона, «денацифікація» по-рашистськи?

Звідки ж у Путіна та його глашатаїв з'явилася маніакальна ідея щодо «денацифікації» України?

...Завершувався перший тиждень запеклих боїв, які тривали одразу на кількох напрямках. Але головний напрямок і головна мета, і трепетне бажання, яке не полишало кремлівську верхівку впродовж усіх років української незалежності: «Взяти Київ! Підкорити Україну». І ось мета озвучена (хоч і закамуфльована під надуману термінологію). І ціль близька: рашисти прогнали свою техніку з Білорусі через заражену чорнобильську зону, «нагнули» Лукашенка (не сильно треба було їй старатися), із білоруських аеродромів очерилися «Іскандерами» ракетні установки, злітали з бомбами російські літаки, на залізничних платформах безперервно (поки не постарались білоруські партизани) доставляли ворожу техніку.

То великий київський князь Святослав попереджав: «Іду на ви!». Київський князь, для якого честь і гідність були такими ж важливими, як і воєнна доблесть.

А ті, хто приписав собі спадкоємність, притримуються інших традицій. Діють підступно, підло і жорстоко. Наскільки жорстоко, що це у перші дні березня неможливо було собі уявити навіть в найжахливішому сні. Світ здригнеться, коли побачить і почує, як вони вели себе у Бучі, Ірпінні, Бородянці, - та скрізь, куди заходили.

Але й це не допомогло їм узяти Київ.

У березні закровило ще чимало міст і сіл України. Ворог продовжував майже безперестанку обстрілювати Харків. Місто студентів, місто науковців одержувало удар за ударом. В облозі з перших днів березня опинився Маріуполь. Патологічний інтерес невідгласирашисти проявляли до атомних станцій. Після ЧАЕС російські військові забралися в Енергодар. Ракети летіли в бік Південноукраїнської АЕС. Український Херсон, мешканці якого, незважаючи ні на що, виходять на демонстрації

під жовто-блакитними прапорами, задумали перетворити на ХНР.

Перші два тижні березня 2022 року можна назвати часом, коли західний світ набув барв українського прапора. На кордонах (майже всіх європейських країн) розгублених жінок і дітей зустрічали волонтери, пропонували гарячий чай, бутерброди, допомагали доїхати до найближчого логістичного центру. Люди прикріплювали на машини прапори України і розвозили українців у різні міста Європи. Здавалось, вся Європа перетворилася на велику Україну. І не тільки вона.

...Газета продовжує видавати в друкованому вигляді статті, замітки, репортажі та інформації, написані в перші тижні війни. Писалися ці тексти в Києві, у якому тоді щодня, а бувало, й по кілька годин підряд гриміли вибухи. У найгарячіші моменти журналісти зупинялися на півслові і спускалися в укриття. Повернувшись, дописували і поспішали оприлюднити.

Сьогодні, перечитуючи ці тексти, бачимо в них результати поспіху, одруківки, «гарячі» вислови, наспіх замінені евфемізмами. Але війна триває, і «гарячі» вислови прориваються навіть в академічностриманих текстах.

Початок березня – час неймовірного розквіту народної творчості. Українці завжди сміялися в найтяжчі часи свого життя. У ці дні з'явилися меми: «Роми вкрали танк на Херсонщині!», «Пофіг танки, ми з Баштанки!», «Побачити Чорнобаївку і померти»... У пам'яті назавжди залишиться фото: маленький сільський тракторець, який тягне додому величезного броньованого танка.

Так, ворог мав набагато більше танків, літаків та снарядів. І, попри це, 10 березня Генштаб ЗСУ повідомив, що підрозділи російської армії зупинені на всіх напрямках біля столиці...

Київ їм виявився не по зубах. І Україна буде так само.

ВИПРОБУВАННЯ

Війна. Вистояти і перемогти

Продовжуємо хроніку українського спротиву

Перший день весни.
Шостий – протистояння.

Оперативна інформація на 12:00

Не досягнувши успіху в захопленні обласних центрів Харкова та Чернігова, ворог здійснив обстріли ракетами житлових кварталів цих міст. Крім того, російські окупанти продовжують утримувати в оточенні українські міста Суми, Лебедин та Охтирка, противник здійснює перегрупування з метою продовження наступу на Київ.

На Донеччині ворожі війська силами 1, 2 АК та підрозділів 8 армії, за артилерійської підтримки, зосередили зусилля на захопленні Маріуполя. Успіху не мають.

На Таврійському напрямку ворог вийшов на рубіж в районах населених пунктів Скадовськ, Гола Пристань, Херсон, Нова Каховка. Після перегрупування продовжує наступ у напрямку Миколаєва.

Відзначено випадки грабежів та мародерства з боку окупантів у районах населених пунктів Буча, Гостомель, Нова Басань.

Втративши наступальні можливості противник зосередився на оточенні міста Києва.

Оперативна інформація на 18:00

Російські окупанти продемонстрували усьому світу свою підступність: ракетні удари, ведення вогню реактивними системами залпового вогню та авіаудари свідчать, що вони неспроможні воювати з готовим до тотального опору українським народом.

Українські захисники на Сіверщині продовжують ведення оборонних боїв, виконуючи завдання – не допустити просування противника до населених пунктів Кіпті та Ніжин. Частина сил продовжує оборону Чернігова, здійснює вогневе ураження противника та не допускає вклинення противника в межі міста.

На Слобожанщині підрозділи ЗС України продовжують оборонні бої, завдають противнику втрат в живій силі та техніці, захоплюють полонених.

Угрупування оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Угруповання оборони Київ продовжує вести бої та утримувати визначені райони оборони. Штурмові підрозділи та підрозділи артилерії зайняли оборону на околицях столиці та удосконалюють фортифікаційне обладнання позицій.

Ситуація на атомних
електростанціях

За інформацією Енергоатоому, 1 березня всі чотири атомні електростанції України – Запорізька, Рівненська, Хмельницька та Південноукраїнська – працюють у штатному режимі. В роботі – 9 енергоблоків, виробіток електроенергії – стабільний. Протягом доби вироблено 172,05 млн кВт-год електроенергії.

Порушень умов безпечної експлуатації немає. Радіаційний, протипожежний та екологічний стан на усіх АЕС і прилеглих до них територіях перебуває у межах норм.

Сумарні втрати противника з 24.02 по 2.03: особового складу – 5840 осіб, літаків – 30, гелікоптерів – 31, танків – до 211, бойових броньованих машин – 862, артилерійських систем – 85, засоби ППО – 9, РСЗВ – 40, цистерн з ПММ – 60, БПЛА оперативно-тактичного рівня – 3, легких швидкісних катерів – 2, автомобільної техніки – 355.

До Євросоюзу!

Європейський парламент переважно більшістю голосів затвердив резолюцію, яка рекомендує державам-членам ЄС працювати над наданням Україні статусу кандидата на вступ.

Резолюція засуджує війну Росії проти України та вимагає від РФ вивести війська з української території.

2 березня.
Сьома доба захисту світу

Під обстрілом – Харків

Сьогодні о 8.10 ранку одна з ракет влучила в будівлю Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Корпус соціологічного факультету зруйнований, триває масштабна пожежа.

Оперативна інформація на 12:00

Збройні Сили України на окремих напрямках починають перехоплювати ініціативу у російських окупантів.

На Поліському напрямку загартники продовжують просування в напрямку Макарів – Брусилів – Фастів та частиною сил – на Київ.

На напрямках на Малин та Ірпінь окупанти зазнали значних втрат та зупинені на невіддільних рубежах.

На Чорнобильському напрямку, ворог намагався розвинути наступ у напрямку Демидів та Ірпінь, але втратив наступальний потенціал, зупинений.

На Житомирщині – намагається розмістити передові підрозділи в районах населених пунктів Горенчичи, Шпильки, Петрушки.

Одночасно, противник розгортає польові та логістичні табори в районах населених пунктів Бородянка, Катюжанка, Гавронщина.

На Сіверському напрямку 1 танкова армія та 20 загальновійськова армія ЗС РФ, що вели наступ на Красноград та Ізюм, понесли втрати та зупинені на рубежах Богодухів, Чугуїв, Шевченкове.

На Чернігівському напрямку противник зупинений.

На Ніжинському напрямку – здійснив переміщення у напрямку Нова Басань, Козелець.

На півдні противник вдається до спроб продовжити наступ у напрямку Запоріжжя, частиною сил – на Маріуполь.

У Чорноморській операційній зоні російські окупанти продовжують підготовку до проведення морської десантної операції на Чорноморське узбережжя України. Відзначено розгортання корабельних груп флоту у відкритому морі.

80% українців готові
захистити країну

Про це свідчить опитування групи «Рейтинг», проведене 1 березня методом телефонних інтерв'ю.

88% опитаних українців вірять в перемогу України над Росією.

98% опитаних підтримують діяльність збройних сил України, 93% – діяльність президента Володимира Зеленського, 84% – дії місцевих голів.

Найвищою за всю історію опитувань стала підтримка вступу України до ЄС та НАТО. 86% підтримують приєднання України до ЄС, 76% – за вступ в НАТО. 61% опитаних вірять у те, що Україна стане членом Європейського Союзу найближчим часом (протягом 1-2 років).

Оперативна інформація на 18:00

На приморському напрямку українські захисники знешкодили десант, що намагався висадитись в районі Миколаєва.

З початку російського вторгнення по території України випущено понад 180 ракет. Значних втрат зазнала цивільна інфраструктура та житлові квартали. За минулу добу до тридцяти бойових літаків порушили повітряний простір України, переважно з боку Республіки Білорусь, та здійснили бомбардування цивільного населення.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

Підрозділи Збройних Сил України звільнили Макарів Київської області та закріпились у місті.

На Сіверському напрямку російські окупанти, не маючи успіху в містах Чернігів, Ніжин та Суми, Лебедин та Охтирка, намагаються дістатись північних околиць Києва. Ворожі частини зосередились в районах населених пунктів Барішівка, Нова Басань, Любеч. Частина російських сил здійснює перегрупування та намагається наступати на Бровари та Київ.

На Слобожанському напрямку ворог проводить наступальну операцію в районі Золочева, Харкова, Балаклії.

На Донецькому напрямку окупанти продовжують наступати в районах населених пунктів Новий Айдар, Волноваха та Маріуполь.

На Таврійському напрямку основні зусилля зосереджено на напрямку Миколаїв – Вознесенськ.

Вперше російські військові злочинці визнали факт масової загибелі та поранень власних солдатів. Офіційний представник російського міноборони оприлюднив інформацію про втрати в Україні: 498 загиблих та 1597 поранених.

Частина сил противника продовжує дії в районах населених пунктів Енергодар, Василівка, Токмак, Новопетрівка.

В акваторії Чорного моря спостерігається рух десантного загону ЧФ РФ у складі чотирьох великих десантних кораблів у супроводженні трьох ракетних катерів у напрямку Одеси.

Київ та інші міста України потерпають від ракетно-бомбових ударів. Звертаємось до блогерів, експертів та всіх учасників інтернет-спільноти: ваша інформація може стати предметом зацікавленості російських артилеристів та навідників для коригування ворога!

Загальні бойові втрати противника з 24.02 по 03.03 орієнтовно склали: особового складу – близько 9000 осіб, танків – 217, ББМ – 900, артилерійських систем – 90, РСЗВ – 42, засоби ППО – 11, літаків – 30 (інформація уточнюється), гелікоптерів – 31 (інформація уточнюється), автомобільної техніки – 374, легкі швидкісні катери – 2, цистерн з ПММ – 60, БПЛА оперативно-тактичного рівня – 3.

Оперативна інформація на 12:00

Всупереч нормам Міжнародного гуманітарного права ворог використовує касетні та осколкові боєприпаси великої потужності. По населених пунктах стріляє «Градами», «Смерчами» та «Ураганями».

На Волинському напрямку ворог силами до 2 БТГр намагається утриматися на рубежі Бігунь, Овруч, Пиріжжя, Різня, Українка.

На Поліссі окупанти зосередили основні зусилля на Київському напрямку, несуть втрати в особовому складі та техніці, але не полишають спроб блокувати Київ з північного та північно-західного напрямків.

У напрямку Коростеня противник поніс значні втрати і зупинився.

На Сіверщині противник на напрямку Чернігів – Київ силами до 5 БТГр, 2 ТГр РВіА намагається утриматися в районах населених пунктів Любеч, Мена. Для відновлення наступу в напрямку Києва введено додатково одну БТГр.

На напрямку Перемога – Бровари висуваються до двох БТГр зі складу 2 загальновійськової армії центрального військового округу ЗС РФ.

На Слобожанщині ворожі війська зі складу 1-ї танкової армії ЗС РФ, 6-ї та 20-ї загальновійськової армії зупинені на рубежі Охтирки, Богодухова, Чугуєва, Шевченкового.

На Харківському напрямку противник силами до шести БТГр був змушений перейти до оборони.

На Сватівському напрямку силами до двох БТГр, імовірно, здійснив спробу наступу в напрямку на Ізюм.

Маріуполь тримається стійко. Противник ввів частину оперативних резервів, намагається продовжити наступ у напрямку Запоріжжя.

Оперативна інформація на 18:00

По той бік українсько-білоруського кордону розміщена 38 окрема десантно-штурмова бригада ЗС Республіки Білорусь. За наявною інформацією командування військової частини отримало наказ про перетин кордону з Україною. Офіцери та солдати не бажають виконувати роль російських найманців. Значна кількість висловила за припинення контрактів.

На Сіверщині механізовані та танкові частини стійко утримують оборону довкола Чернігова.

На Слобожанщині механізовані частини ЗСУ ведуть оборонні бої з переважаючими силами ворога, на окремих напрямках мають успіх. Противник несе великі втрати.

Українське місто Маріуполь залишається прикладом героїчного спротиву російській навалі.

На тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей триває формування частин з резервистів, призваних у січні-лютому 2022 року. За планами російських кураторів маршеві роти терміново перекидатимуть під Харків.

Оборона Києва відбиває наступ ворога, наносить йому вогневого ураження. Не маючи успіху, противник обстрілює цивільні будинки з південно-західних околиць української столиці.

196 годин оборони

Зі звернення міністра оборони України Олексія Резнікова:

ВИПРОБУВАННЯ

«Шановні українці! У ці години та дні відбувається злам ситуації. Наші захисники і захисниці зупинили ворога на більшості напрямків. На деяких - Збройні Сили здійснили успішний контрнаступ.

Залишається складною ситуація на півдні, де ворог в останні години обстрілював Запорізьку АЕС. Але бойовий дух людей у козацькому краї такий, що окупанти приречені на поразку.

Нездоланною фортецею стоїть Харків. Уся Україна з боєм дивиться на російські обстріли. Але тепер вся Європа знає, що Харків – не тільки інтелектуальний та промисловий центр, але й горде місто відважних громадян.

Б'ються Сумщина та Чернігівщина. Вони рятують Київ від облоги. На сході та півдні – скрізь – український народ дає відсіч ворогу і наближає перемогу.

За 8 днів втрати російської армії перевищили 10 тис. вбитими та пораненими. Російське суспільство починає відчувати та усвідомлювати ці втрати. Знищену російську бронетехніку вже доводиться вимірювати не одиницями, а батальйонами та бригадами.

До Збройних Сил як трофеїв надійшло чи не більше танків та бронемашин, ніж останні 8 років надходило від українського ОПК».

Дев'ятий день опору: готується десант!

Оперативна інформація на 12:00 4 березня

Основною метою противника залишається оточення Києва та послаблення спротиву в заблокованих населених пунктах. Утримування ЗС РФ вичерпали основну частину оперативних резервів та почали перекидання додаткових сил і засобів з Південного та Східного військових округів.

На Слобожанщині підрозділи 20-ї армії противника намагаються продовжити наступ на Новоайдарському та Северодонецькому напрямках.

На Донецькому оперативному напрямку противник силами шести БТР намагається утримати кільце оточення навколо міста Маріуполь.

Прагнучи заволоніти Чорноморським узбережжям, противник готується до висадки морського десанту на ділянці Затока – Чорноморськ. У районі 40 км східніше Чорноморська перебувають два великих десантних кораблі окупантів.

Десятий день: потужна відсіч

Зі звернення міністра оборони України Олексія Резнікова:

«Десятий день опору російським терористам. Так, ворог просувається на окремих напрямках, але контролює лише невелику територію. І наші захисники і захисни-

ці дають потужну відсіч і витісняють окупантів.

З огляду на зниження темпів наступу та спротив українців, росія змінює тактику. Найбільш уразливим є українське небо. Авіація всіх видів здійснює бомбардування міст, селищ та цивільної інфраструктури, у тому числі критично важливої та небезпечної як атомні та гідроелектростанції.

«Велика» армія показала справжнє нутро – терориста-боягуза, який здатен нападати лише на цивільне населення – на дітей, на жінок, на неозброєне мирне населення. Але я впевнено кажу – за кожне життя, за кожну сльозу ворог відповість.

Я захоплююся силою українців у Маріуполі, Волновасі, Харкові, Чернігові, Миколаєві, Херсоні і всіх інших міст, де наразі найважче.

Збройні сили контролюють ситуацію, тримають рубежі і переходять в контрнаступ.

На Волинському напрямку – без суттєвих змін.

На Сіверському напрямку Чернігів здійснює героїчну оборону. Українські війська утримують позиції на зайнятих рубежах.

На Слобожанському напрямку українські військові успішно здійснюють вогневе ураження противника.

Об'єднані сили ведуть оборонну операцію як і раніше, силами двох оперативних тактичних угруповань.

Повітряні сили Збройних Сил України здійснюють відбиття повітряних ударів противника. Продовжують ведення систематичних бойових дій, завдяки чому російські загарбники вже втратили 39 літаків та 40 вертольотів.

Втрати особового складу ворога зростають. Говорити про вмотивованість – зайве. Моральний і бойовий стан окупантських військ – нижче нульового.

Військові ресурси ворога в Україні закінчуються, далі буде логістичний колапс.

Розуміючи це, тенденція здачі ворога в полон зростає. І не поодиноких солдат, а цілими взводами. Вони вже розуміють, що тіла тисяч їх товаришів по «навчанню», які на екзамені отримали 200 балів, лишилися у чужій землі. Багато з них вже зрозуміли – їх зрадили. Тож єдиний спосіб для окупанта уберегти своє життя – здатися в полон.

Боротьба триває. Ми на своїй землі і окупантам тут не раді!»

6 березня. Підсумки «гарячої декади»

За даними Генштабу ЗСУ загальні бойові втрати противника з 24.02 по 06.03 орієнтовно склали: особового складу – понад 11 тис. осіб, танків – 285, ББМ – 985, артилерійських систем – 109, РСЗВ – 50, засоби ППО – 21, літаків – 44, гелікоптерів – 48, автомобільної техніки – 447, легкі швидкісні катери – 2, цистерн з ПММ – 60, БПЛА оперативно-тактичного рівня – 4,

Дані уточнюються. Підрахунок ускладнюється високою інтенсивністю бойових дій.

День дванадцятий – героїчний спротив продовжується

Зі звернення міністра оборони України Олексія Резнікова:

«Шановні українці! Минуло одинадцять днів героїчного спротиву.

Через величезні втрати, які поніс ворог, інтенсивність бойових

дій тимчасово знизилася. Проте російські окупанти намагаються сконцентрувати сили та засоби для нової хвилі атак.

В першу чергу – на Київ, Харків, Чернігів та Миколаїв.

Не втрачаємо пильність! Російські війська скрізь отримують жорстку відсіч.

«Рускій мір» намагається задумати місто-герой Маріуполь гуманітарною кризою. Керівництво держави робить усе можливе і неможливе, щоб забезпечити гуманітарні коридори.

Ми використовуємо кожну хвилину, щоб зміцнити нашу оборону.

Понад 140 тисяч українців, переважно – чоловіків, повернулися з Європи. Десятки тисяч влилися до лав Сил територіальної оборони.

Вже понад 20 тис. звернень від іноземців, які готові приїхати в Україну і захищати світ від російських нацистів на українському фронті. Щоб кремлівське зло не поширювалося.

Наші воїни на усіх напрямках оборони демонструють високу майстерність, знищуючи російських загарбників. Дії наших артилеристів на Миколаївщині увійдуть до підручників. Як і контратаки українських оборонців Харкова та Луганщини.

Їх більше, це правда. Вони переважують на морі та в повітрі. Поки що.

Адже один український воїн і один український громадянин на війні вартують десятків російських окупантів.

Час, коли російська армія, призовники почнуть ховатися по всіх льохах росії, аби тільки їх не відправили на війну з нашими захисниками і захисницями, стрімко наближається».

Втрати ворога з 24.02 по 09.03 орієнтовно склали: особового складу – понад 12 000 осіб, танків – 317, бойових броньованих машин – 1070, артилерійських систем – 120, РСЗВ – 56, засоби ППО – 28, літаків – 49, гелікоптерів – 81, автомобільної техніки – 482, кораблі/катери – 3, цистерн з ПММ – 60, БПЛА оперативно-тактичного рівня – 7.

14-й день спротиву. День народження Кобзаря

Оперативна інформація на 18:00 9 березня.

На Сході захисники України стримують противника в операційних районах – Донецькому, Слобожанському та Таврійському.

Триває оборонна операція у Поліському та Волинському операційних районах. В районі населених пунктів Бородянка та Макарів під час наступальних дій підрозділів ЗС України противник має значні втрати.

Угруповання сил оборони Києва утримує визначені рубежі.

Російські воєнні злочинці завадали ракетно-бомбових ударів по пологовому будинку та дитячій лікарні Маріуполя. Ворог завдає численних жертв мирним жителям та руйнує цивільну інфраструктуру.

За наявною інформацією, у ЗС Республіки Білорусь 8 березня було проведено внутрішнє анонімне опитування щодо їх готовності взяти участь у бойових діях на боці ЗС РФ. Переважна більшість особового складу не готова до участі у війні проти України.

Два тижні позаду. Ворога зупинено

Як повідомляє Генштаб ЗСУ станом на 12:00 10 березня: на всіх напрямках противника зупинено, ворог намагається втримати зайняті рубежі.

Окупанти продовжують утримувати Поліське, Кухарі, Бородянку, Андріївку, Мотижин, Гореничі, Бучу, Демиїдів.

Не виключається підготовка та проникнення диверсійно-розвідувальних груп противника в Київ під виглядом евакуйованих жителів окупованих населених пунктів.

Втрати ворога з 24.02 по 10.03: особового складу – понад 12 000 осіб, танків – 335, бойових броньованих машин – 1105, артилерійських систем – 123, РСЗВ – 56, засоби ППО – 29, літаків – 49, гелікоптерів – 81, автомобільної техніки – 526, кораблі/катери – 3, цистерн з ПММ – 60, БПЛА оперативно-тактичного рівня – 7.

Міцний тил – запорука оборони

Зі звернення міністра оборони України:

«Шановні українці! Плани ворога зламани. Щиро дякую усім нашим захисникам і захисницям. Усім учасникам народного спротиву. Разом – ми сила, яку не здолати.

Хочу поговорити з вами про те, що відбувається зараз і як нам перемогти у цій війні.

Перше. Зазнавши нищівних врат, російські окупанти розпочали терористичну війну. Станом на 10 березня російські інтервенти вбили більше цивільних українських громадян, ніж загинуло в бою наших військових.

Кремль бомбить школи, лікарні і пологові будинки. Москва нікого не захищає. Вона знищує. Кожен російський терорист відповість за вчинені проти людства злочини! Ніхто не залишиться безкарним за всі жахи і зло, що вони принесли Україні і світові.

Друге. Ми цілодобово працюємо над посиленням нашої армії.

Третє. Хочу звернутися до усіх військовозобов'язаних українців. Будьте на зв'язку, не губіться. Ви потрібні країні! Ніхто не буде забирати непідготовлених людей до армії і відправляти на фронт. До бойових підрозділів будуть відправлятися ті, хто має відповідні навички, зброю та оснащення. Просто будьте на контакт з центром комплектування за місцем фактичного проживання.

Четверте. Ми переможемо Росію, тільки якщо економіка буде працювати і створюватиме відповідні можливості для оборони. Наші партнери, міжнародні фінансові організації оголосили про значні обсяги підтримки для України.

Але до перемоги ми маємо запуснути роботу всього, що можна. Все, що може працювати і розвиватися – повинно це робити. Отримуйте зарплату, сплачуйте комунальні послуги, по можливості намагайтеся не випасти з економічних процесів.

П'яте. Міжнародні санкції дуже сильно впливають на ситуацію в Росії. Але ми маємо реалістично оцінювати ситуацію. Ми повинні не виживати, а навчитися жити в нових умовах. Перезапустити сектор оборони та країну в цілому. Тоді у ворога не буде жодного шансу нас здолати».

Втрати ворога. День 17-й.

Загальні бойові втрати противника з 24.02 по 12.03 орієнтовно склали:

особового складу – понад 12 тис. осіб, танків – 362, ББМ – 1205, артилерійських систем – 135, РСЗВ – 62, засоби ППО – 33, літаків – 58, гелікоптерів – 83, автомобільної техніки – 585, кораблі/катери – 3, цистерн з ПММ – 60, БПЛА оперативно-тактичного рівня – 7,

Втрати ворога. День 18-й.

Загальні бойові втрати противника з 24.02 по 13.03 орієнтовно склали:

особового складу – понад 12 000 осіб, танків – 374, бойових броньованих машин – 1226, артилерійських систем – 140, РСЗВ – 62, засоби ППО – 34, літаків – 74, гелікоптерів – 86, автомобільної техніки – 600, кораблі/катери – 3, цистерн з ПММ – 60, БПЛА оперативно-тактичного рівня – 7.

Втрати ворога. День 19-й

Загальні бойові втрати противника з 24.02 до 14.03 орієнтовно склали:

особового складу – понад 12 тисяч солдат, танків – 389, бойових броньованих машин – 1249, артилерійських систем – 150, РСЗВ – 64, засоби ППО – 34, літаків – 77, гелікоптерів – 90, автомобільної техніки – 617, кораблі/катери – 3, цистерн з ПММ – 60, БПЛА оперативно-тактичного рівня – 8.

Ми все здолаємо!

Зі звернення міністра оборони України Олексія Резнікова:

«Шановні українці! Сьогодні ми відзначаємо День українського добровольця. У 2014 році тисячі громадян піднялися на захист країни і допомогли стримати удар, коли влада була дезорганізована. Коли армію як інститут знищували роками. Добровольці багатьох надихнули своїм прикладом.

Зараз інтервентів успішно б'ють наші Збройні Сили, демонструючи не тільки масові приклади відваги та героїзму, але й високий професіоналізм. І вся країна підтримує своїх воїнів.

Кожен день – це крок до нашої перемоги та їхньої поразки».

Втрати ворога. День 21-й

Загальні бойові втрати противника з 24.02 по 16.03 орієнтовно склали:

особового складу – близько 13800 осіб, танків – 430, бойових броньованих машин – 1375, артилерійських систем – 190, РСЗВ – 70, засоби ППО – 43, літаків – 84, гелікоптерів – 108, автомобільної техніки – 819, кораблі/катери – 3, цистерн з ПММ – 60, БПЛА оперативно-тактичного рівня – 11, Спеціальна техніка – 10.

...16 березня Міжнародний суд ООН зобов'язав Росію негайно припинити вторгнення в Україну...

За повідомленнями Генерального штабу ЗСУ (Продовження в наступному номері)

Українські науковці працюють на нашу спільну перемогу!

На запитання газети «Світ» відповідає президент Національної академії наук України академік Анатолій ЗАГОРОДНИЙ

– Анатолію Глібовичу, наскільки ефективно українські науковці допомагають ЗСУ вистояти і перемогти ворога?

– Національна академія наук України ніколи не стояла осторонь проблем, пов'язаних зі зміцненням обороноздатності і безпеки держави. Ще у 2015 р. Академія започаткувала цільову науково-технічну програму, в межах якої отримано більше сотні дуже важливих результатів, зокрема, створено перші вітчизняні зразки прозорої броні, які відповідають стандартам НАТО, радіолокаційну станцію Х-діапазону та систему виявлення безпілотних літальних апаратів, маскувальні композиційні покриття, розробила нові елементи радіо- та оптоелектроніки для вітчизняної зброї. Чимало розробок спрямовано на підвищення тактико-технічних характеристик зброї, боеприпасів, ракетних систем, збільшення рівня балістичного захисту, живучості елементів конструкції техніки. Перелічити все – практично неможливо.

Для військової медицини створено, зокрема, біоматеріали для відновлення кісткової тканини, сучасну технологію кріоконсервування клітин крові, різноманітні гемостатичні засоби та спеціальні пов'язки для лікування складних опіків і ран. Усе це без перебільшення – життєво важливі речі.

Усього впродовж 2015-2021 років 39 наукових установ і організацій

НАН України в рамках цільових науково-технічних програм НАН України з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави виконали понад 130 робіт, з них: 64 – в інтересах підприємств ДК «Укроборонпром»; 22 – Збройних Сил України; 13 – для Державного космічного агентства України; решта – для інших підприємств і організацій, у тому числі Громадської спілки «Ліга оборонних підприємств України».

Важливим кроком щодо забезпечення Збройних Сил України новітніми зразками озброєння та військової техніки, в яких втілюватимуться результати оборонних досліджень і наукових розробок НАН України, стала укладена 18 січня 2022 року Угода про наукове і науково-технічне співробітництво Національної академії наук України і Збройних Сил України з питань обороноздатності держави, додатками до якої передбачені конкретні форми і заходи співпраці з впровадження результатів оборонних досліджень.

Значна частина розробок, про які йшлося вище, вже впроваджена і допомагає нищити агресора. А наші інститути продовжують активну діяльність у цьому напрямі. Зокрема, на своєму засіданні Президія НАН України розглянула і затвердила перелік проектів «оборонної» програми та в межах наявних можливостей збільшила її фінансування. Більше деталей щодо цієї діяльності із зрозумілих причин оприлюднювати не будемо.

Наші науковці надають Збройним силам України також посильну фінансову допомогу. Члени Академії вже переказали нашому війську близько 900 тисяч гривень.

Але це тільки початок, збір коштів триває. Те саме зробили і працівники Інституту електрозварювання ім. Є.О.Патона, які перерахували частину своєї зарплати за березень ц. р. (близько 900 тис. грн) на потреби Збройних сил України.

Цю ініціативу вже підтримують й інші інститути Академії.

Окрім того, Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України передав Національному військово-медичному клінічному центру «Головний військовий клінічний госпіталь» і медзакладу Житомирської області апарати

для зварювання живих тканин ПАТОНМЕД та інструменти для операції. Інститут електрозварювання спільно із заводом зварювального обладнання РАТОН передали також ремонтно-відновлювальним батальйонам окремих підрозділів Збройних сил України, які знаходяться на бойових позиціях, необхідні матеріали (електроди масою 1000 кг) для зварювання металоконструкцій у зоні бойових дій. Ще 300 кг таких матеріалів Інститут передав для потреб Територіальної оборони Києва.

– Як в НАН України зреагували на спроби окупантів бомбити наукові центри, зокрема, на подвійну атаку на ХФТІ, ядерний шантаж на ЧАЕС, «приватизацію» Запорізької АЕС? Як діяти науковцям, щоб убезпечити свої розробки, компоненти, матеріали тощо?

– Щодо нашої реакції на ядерний шантаж Росії шляхом захоплення українських ядерних об'єктів, то вона однозначна. Це міжнародний тероризм найвищого рівня. Детально про стан Чорнобильської АЕС і проблеми, пов'язані з її захопленням російськими загарбниками, розповів директор Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України академік НАН України А.В. Носовський «Щодо ядерної та радіаційної безпеки в умовах військового стану в Україні», розміщеної на сайті НАНУ 4 березня н.р.

Захоплення російськими загарбниками Чорнобильської АЕС є реальною небезпекою нової масштабної ядерної катастрофи, вважає він. Залишається лише висловити глибоку вдячність персоналу станції, який навіть під контролем російських загарбників (по суті, перебуваючи в полоні) своєю працею продовжує запобігати всесвітньому лиху.

Не менш критична ситуація склалася в ННЦ Харківський фізико-технічний інститут НАН України з ядерною підкритичною збіркою «Джерело нейтронів». Інститут було піддано артилерійському нападу. Зруйновано кілька споруд на території центру. Підкритична збірка не пошкоджена, але в разі фізичного руйнування установки може статися радіоактивне забруднення довкілля з критичними наслідками не лише для Харкова.

І ще одне питання, яке неможливо залишити поза увагою, – це російські фейки про ядерну програму України. Суть їх полягає в тому, що Україна нібито ще з 1994 року розробляє ядерну програму, роботи над якою активізувалися у 2014 році. Й саме цим росіяни намагаються виправдати напад на Україну та захоплення ЗАЕС та ЧАЕС. Ключова роль у неіснуючій українській ядерній програмі, будімо, належить вченим «Харківського фізико-технічного інституту» (ННЦ ХФТІ), а допомагають їм колеги з наукових інститутів по всій Україні,

включаючи Інститут проблем безпеки АЕС (ІПБ АЕС). У зв'язку з цим генеральний директор ННЦ ХФТІ академік НАН України М.Ф.Шульга та директор ІПБ АЕС НАН України академік НАН України А.В.Носовський офіційно заявили, що ніяких програм щодо створення ядерної зброї в наукових установах Національної академії наук України (в тому числі ННЦ ХФТІ, ІПБ АЕС) і взагалі в Україні не було й немає, а весь ядерний матеріал (високосбагачений уран), що перебував на майданчиках наукових установ ХФТІ та Інституту ядерних досліджень (ІЯД) НАН України, передано Україною до РФ ще у березні 2012 року під контролем МАГАТЕ. При цьому вкрай важливо, що діяльність наукових установ НАН України, які працюють на ядерну енергетичну галузь, знаходяться під постійним контролем з боку Департаменту ядерних гарантій Міжнародної агенції з атомної енергії (МАГАТЕ). Жодних зауважень з боку МАГАТЕ не було і не могло бути. Відтак, все, що повідомляють ЗМІ РФ про нібито наявну ядерну програму України, не відповідає дійсності та є одним з численних фейків, що наразі розповсюджують хворі на голову російські пропагандисти.

– Як же живуть під час воєнних дій Академія наук та наукові інститути?

– І в цих, дуже складних умовах, Академія працює і зберігає свою життєздатність. На жаль, частина інститутів в Харкові, Сумах, Дніпрі, Києві зазнала збитків і руйнувань, в окремих випадках значних. На сьогоднішньому засіданні Президія ми заслухали академіка-секретаря кожного відділення, усіх керівників регіональних наукових центрів. Нам необхідна була повна картина стану справ, хоча, звичайно, руку на пульсі подій тримаємо постійно. Ситуація непростя, але інститути керовані, їхні служби функціонують. Більшість інститутів перейшла на дистанційний режим роботи. Працівники вчасно отримують зарплатню платю. Це вселяє надію, що ми зможемо вистояти і не просто вистояти, а й перемогти.

Слава Україні!

Розпитувала
Лариса ОСТРОЛУЦЬКА

Співробітники ДКТБ Інституту електрозварювання ім. Є.О.Патона постачають українському війську високотехнологічні оптичні прилади

ВЕКТОР ЗАХИСТУ

Ситуація на «Джерелі нейтронів»

Управління СБУ в Харківській області повідомляє, що 6 березня з реактивних систем залпового вогню «Град» було обстріляно територію Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» (ННЦ ХФТІ). 10 березня обстріл відбувся вдруге.

В ННЦ ХФТІ знаходиться дослідна ядерна установка «Джерело нейтронів», в активну зону якої завантажено 37 паливних ядерних елементів.

У результаті обстрілу була повністю зруйнована підстанція, пошкоджені кабелі кондиціонерів системи охолодження кластерної галереї лінійного прискорювача електронів, пошкоджено основну будівлю установки, вибито вікна в будівлі насосної та градирень, в лабораторії ізотопів.

Руйнування ядерної установки та сховищ ядерних матеріалів мо-

гло би призвести до масштабної екологічної катастрофи.

Установка призначена для проведення наукових і прикладних досліджень у сфері ядерної фізики, радіаційного матеріалознавства, біології, хімії та для виробництва медичних радіоізотопів.

Слідчими СБ України в Харківській області під процесуальним керівництвом Харківської обласної прокуратури відкрито кримінальне провадження за статтею екоцид (ст. 441 Кримінального кодексу України).

Оновлена інформація про майданчик ядерної підкритичної установки «Джерело нейтронів» від Державної інспекції ядерного регулювання України.

«6 та 10 березня 2022 року ядерна підкритична установка «Джере-

ло нейтронів», заснована на підкритичній збірці, що керується лінійним прискорювачем електронів, яка розташована на майданчику Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» (м. Харків), потрапила під бомбардування.

Станом на 14.03.2022 року ситуація на ядерній підкритичній установці залишається без змін, а саме: ядерна установка переведена в глибокий підкритичний стан (режим «тривалий зупин» з 24.02.2022);

відновлено електропостачання систем/елементів, важливих для безпеки;

радіаційна обстановка на майданчику в межах норми;

персонал продовжує впровадження заходів із усунення наслідків бомбардувань та підтримання у працездатному стані обладнання ядерної установки.

«Президент НАН України закликає до солідарності»

Так називається стаття, надрукована в журналі «Nature» за 8 березня н.р. президента НАН України Анатолія Загороднього.

Він закликає дослідників усього світу бути солідарними з Україною, засвідчити трагедію, яка відбувається в нашій країні.

Президент НАНУ зазначив, що Україна має високорозвинений науково-виробничий комплекс, значний науково-дослідний потенціал, зокрема такий, що базується на атомній енергетиці, машинобудуванні, авіаційній та космічній промисловості.

До складу Національної академії наук України входять понад 150 науково-дослідних установ, відомих своїми сильними сторонами у фізиці, матеріалознавстві та обчислювальній техніці. Нині багато з цих установ, пише автор, знають військового нападу.

Поряд із вбивством українців варварське російське вторгнення має на меті знищити інфраструктуру — як промислово, так і наукову. Один із підрозділів, що піддається серйозній небезпеці — це флагманська ядерна установка Харківського фізико-технічного інституту, яка використовується для ядерно-фізичних і матеріалознавчих досліджень, а також для створення медичних ізотопів.

Нині всі заклади академії працюють онлайн. Однак постійні вибухи та виття сирен повітряної тривоги ускладнюють багатьом вченим продовження їхніх досліджень.

Тож Україна потребує широкої підтримки та великої практичної допомоги, щоб швидко припинити кровопролиття, надати безпеку нашим громадянам та відновитися.

<https://doi.org/10.1038/d41586-022-00668-5>

НА ВЛАСНІ ОЧІ

Якщо кожний буде на своєму місці, ми обов'язково переможемо

Українські університети нині навчаються жити в новій реальності. Як і вся країна, вони дають прихисток тим, хто цього потребує, захищаються від ворога і зазнають втрат у війні з Росією. «Світ» започатковує серію матеріалів про життя наших вишів в умовах воєнного стану, розпочинаючи з НТТУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Ще 25 – 26 лютого у кампусі КПІ перебувало близько 5 тисяч студентів. А вже 9 березня залишилось менше тисячі. Укриття Київської політехніки стали також тимчасовим прихистком для викладачів і їхніх родин, які живуть у професорських будинках на території університету, а також мешканців навколишніх мікрорайонів.

Система життєзабезпечення

Як розповідає ректор КПІ Михайло Згуровський, для всіх цих людей було організовано систему життєзабезпечення – у повному розумінні цього слова. Для них облаштовано місця в укриттях, Центр студентського харчування та волонтери із числа студентів та співробітників організували харчування, є й медичний супровід – і ліки, і консультації лікарів та психологів. Отже, на території університету створено максимум можливих в цей час умов для безпеки людей.

Друге важливе завдання, яке постало перед університетом – забезпечити життєдіяльність величезної інфраструктури. Територія КПІ – це 160 гектарів, на ній розміщено близько 80 великих будівель – навчальні корпуси, гуртожитки, об'єкти загального користування (бібліотека, Центр культури і мистецтв). Звісно, усі ці об'єкти потребують інженерного супроводу.

Для того, щоб організувати весь цей комплекс робіт, створено оперативний штаб, який відповідає за життєзабезпечення та безпеку людей на території університету. А також – головний штаб, який відповідає за всі питання в КПІ, – розповідає Михайло Захарович. Крім того, створено оперативні штаби на факультетах і в навчально-наукових інститутах. Уся ця система працює злагоджено. Так, люди не перебувають в умовах високого комфорту, але дуже важливо, що психологічно вони розуміють – є система, є безпека, тож вони спокійні.

Нещодавно господарські служби запустили в експлуатацію бюветний комплекс. Навіть якщо від-

На блокпостах несуть варту і студенти. Керівництво КПІ співпрацює з теробороною.

мкнеться централізоване водопостачання й електроенергія, завдяки цій свердловині й генератору і мешканці КПІ, й жителі навколишніх будинків будуть з водою.

Диверсанти не пройдуть

До життєзабезпечення такої великої і важливої структури як університет, його кампуси та вся територія, долучаються фактично всі співробітники і студенти КПІ, які тут перебувають. Вони охороняють територію, чергують та вирішують нагальні питання функціонування університету.

У співпраці з Національною поліцією, Національною гвардією і теробороною Києва організовано цілодобове чергування, працюють два автопатрулі, адже пішки обійти всю територію важко.

Про те, що лінія фронту недалеко, свідчать і події останніх днів. Так, нещодавно протягом комендантської години на території КПІ було затримано двох диверсантів, які перевозили зброю. Зловмисників помітив саме університетський патруль. За словами ректора, були й інші випадки, коли на територію КПІ проникали сторонні особи – їх затримали представники університетського департаменту безпеки.

На території КПІ встановлено близько ста камер відеоспостереження. «Світ» побував на центральному пульті – тут цілодобово чергує двоє людей. «Спостерігаємо за корпусами і вулицями, – розповів начальник IT-відділу університету Владислав Нечипоренко. – Наглядаємо за порядком. У випадку виявлення правопорушень, доповідаємо черговій частині, а якщо справа серйозна, то й поліції».

Студенти на варті

На території університету споруджено блокпости, на яких несуть варту студенти – волонтери територіальної оборони. Один з блокпостів схожий на барикади Майдану – при їх спорудженні знадобились і блоки, і баки, і старі меблі. Більшість «будматеріалів» студенти збрали своїми силами.

Як розповіли «Світу» студент інженерно-хімічного факультету Олександр Зуєв і студент радіотехнічного факультету Олександр Шевченко, чергові зміни тривають по дві години – вранці і увечері.

– Перевіряємо документи у водіїв і перехожих, – розповідають хлопці. – У КПІ є чергові в гуртожитках – вони попереджають, якщо хтось підозрілий їде вулицею. Перевіряємо людей, які порушують комендантську годину.

Настрій у захисників бадьорий. «Ми не хочемо, щоб окупанти захопили наш університет», – в один голос кажуть студенти. «Пригощати» непроханих збираються коктейлями Молотова, або, як кажуть сьогодні, «бандерівським смузі» – пляшки вже напоготові.

Допомагає хлопцям перебувати барикаду і студентка факультету лінгвістики Анастасія Тютюнник. «Дівчата чергують на поверхах, облаштовують побут, готують, – розповідає вона. – Особисто я не хочу звідси їхати. Якщо всі пойдуть, то хто залишиться. Кожен має робити щось, бути на своєму місці, і тоді ми обов'язково переможемо».

Життя в укриттях

У КПІ близько десяти укриттів – у різних корпусах і гуртожитках університету. Що сьогодні у меню, які ліки потрібні студентам і співробітникам, чи світло і тепло у кожному сховищі? Відповіді на ці та безліч інших побутових запитань знають проректор КПІ з навчально-виховної роботи Наталія Семінська і директор студмістечка Олександр Іщенко. Разом з ними ми дізнавались, як організовано життя в укриттях.

Починаємо нашу імпровізовану екскурсію з першого корпусу. Товстезі стіни будівлі початку ХХ століття бачили ще бомбардування часів Другої світової війни, але тоді витримали. У підвалі, де живуть люди, одразу впадають в око живі квіти – всітаки нещодавно було 8 березня.

Удень у сховищах малоллюдно – коли немає напруженої ситуації, люди розходяться у своїх справах, але до початку комендантської години вони повертаються в укриття.

Готові й до відключення електрики – новенький генератор придбав Факультет менеджменту і маркетингу. Фахівці Механіко-машинобудівного інституту провели нову проводку. Мешканці укриття не лише турбуються про власну безпеку – вони поцікавились у керівництва університету, чим ще можуть бути корисними? Наприклад, хоч зараз готові плести сітки. «Приємно усвідомлювати, що КПШники – це одна велика родина, в якій кожен підтримує іншого, що б не трапилось», – ці слова постійно лунають в університетських чатах.

Зокрема, Факультет менеджменту і маркетингу постійно підвищують продукти, техніку та ліки для студентів і колег, які залишилися в студмістечку та ховаються в укриттях. Інститут енергозбереження та енергоменеджменту потурбувався на випадок можливих перебоїв з електрикою – тепер у КПІ є ще один генератор. Бібліотека КПІ надала одноразовий посуд, чай і цукор.

Допомагають і колеги з інших вишів. Зокрема, нещодавно до КПІ прибув вантаж з гуманітарною допомогою від Львівського національного університету імені Івана Франка – 25 ящиків.

В одному з укриттів поспілкувались зі студентами Факультету електроніки. Максим Магула вирішив залишитись в університеті, адже у перший день війни його рідне село було окуповано ворогом, і виїхати туди нереально, там тривають бойові дії.

Усі, хто залишився в укриттях, забезпечені ліками.

Випускник факультету електроніки Олексій Яма цього року планував вступати до аспірантури, – він теж вирішив залишитись, каже що КПІ став його домом. Хлопці підтримують порядок, чергують на барикадах. Кажуть, що всього вистачає.

До рідного міста студентки ФЕЛ Валерії Єлізарової також періодично прилітають «подарунки» від ворога, тому дівчина вирішила, що залишиться у КПІ безпечніше. Навіть попри війну, 8 березня хлопці привітали свою подругу тістечками. «Батьки телефонують, вони в курсі, як тут їхні діти», – розповідає завідувача гуртожитком Любов Кошіль.

Щодо «оперативних» закупівель, то нині склалась ситуація, за якої університет може витратити кошти лише за захищеними статтями, зокрема на зарплати і стипендії. «Отже, якщо знадобляться, на-

приклад, ліки, то університет не може використати на це кошти, – розповів «Світу» Михайло Згуровський. – Тому ми самоорганізувались, створили фонд підтримки КПІ. Його наповнюють люди, які бажать допомогти університету – це партнери нашого університету, батьки студентів. На ці кошти щоденно здійснюються закупівлі продуктів і медичних препаратів. Без такого фонду було б дуже важко».

Важлива деталь – бухгалтерія університету працює і вдень, і вночі, аби стипендії і зарплати було виплачено вчасно. Співробітники навіть попросили надати окрему кімнату, щоб було де переночувати, якщо не встигнуть зробити все заплановане до початку комендантської години.

Що далі?

Канікули в КПІ продовжено до 1 квітня 2022 року. Відповідний наказ було видано 9 березня.

– У цій ситуації ми не бачимо можливості переривати канікули, – прокоментував таке рішення Михайло Згуровський. – Організувати навчальний процес нині просто неможливо. Значна частина викладачів вимушена займатися зовсім іншими проблемами. Студенти, які залишилися, залучені до самооборони, волонтерства – вони також не готові навчатись. Тож поки бойові дії не закінчаться, вважаю, що навчання, на жаль, малореальне. Людям зараз важко зосередитись на чомусь іншому, аніж питанні власної безпеки і безпеки своїх родин.

Щасливий кінець однієї історії

Під час війни багато людей втрапили свої домівки, а хтось не міг зв'язатись з рідними, близькими і колегами. На території, яку тимчасово окупував ворог, неподалік Житомирської траси, опинився і проректор КПІ з міжнародних зв'язків Сергій Сидоренко. Як розповів Михайло Згуровський, протягом декількох днів з ним не було зв'язку. «Хотіли його звідти евакуювати, але

не вдалося, – додав ректор. – Дістатись туди було неможливо».

На щастя, це історія зі щасливим кінцем. Просто під час нашого спілкування Сергій Сидоренко зателефонував ректору і повідомив, що вже в Києві – йому вдалося виїти гуманітарним коридором.

Вічна пам'ять Героям

На жаль, університетська родина зазнала і перших втрат. Захищаючи Київ в лавах Збройних сил України, загинув студент Факультету енергоелектротехніки та автоматики Дмитро Арсенович. А захищаючи місто Буча, загинув випускник Механіко-машинобудівного інституту Володимир Ковальський. Вічна пам'ять Героям.

Дмитро ШУЛКІН
Фото автора

На території КПІ встановлено близько ста камер відеоспостереження. На центральному пульті – цілодобове чергування.

Легендарний Маріуполь

Сьогодні, коли я пишу цей текст, Маріуполь майже два тижні перебуває в облозі. У людей немає їжі, води, тепла, електроенергії, зв'язку. Голод. Брак ліків.

Знищені квартири і будинки. Варвари XXI століття скидають на людей, на їхні помешкання, на інфраструктуру міста бомби, обстрілюють артилерією. Понад 1700 мирних маріупольців убито російськими військами за 13 діб блокади міста та нещадного обстрілу житлових кварталів. Насправді кількість жертв російської агресії назвати складно, через потужний обстріл тіла загиблих ховають навіть у дворах житлового сектору.

Місто у ворожому оточенні. Після терористичного бомбардування російськими літаками дитячої лікарні тисячотонна авіабомба впала і в центрі міста. Напередодні – попадання в корпус Приазовського державного технічного університету у центрі міста. А від учора, прорвавшись зі східного боку на околиці Маріуполя, ворог із танків гагить по багатоповерхівках.

Світ здригається від такого звірства! Навіть Росія вимушена продукувати фейки про обстріл лікарні й полового будинку, заявляючи, що насправді там була військова база, а фото й відео руйнувань постановочні. Треба мати зовсім збочену фантазію, щоб так верзти. Як і про біологічну зброю, хімічні атаки та навіть заражених перелітних птахів, про яких ледь не офіційно говорить російське міноборони.

Сьогодні вчергове до Маріуполя спробе дістатися гуманітарна допомога, щоб перетворитися на зворотному шляху на евакуаційний транспорт і врятувати якомога більше людей від голодної смерті чи смерті від постійних обстрілів. Але Росія аж ніяк не гарантує безпеку «зелених коридорів», перетворюючи їх на пастку, а гуманітарні вантажі розграбовуючи. І вже не раз евакуаційні колони з місцевим населенням не випускали за межі Маріуполя.

Ворог планомерно вбиває Маріуполь. Він мстить місту за його український вибір, за те, що воно було відвоюване, а не опинилося в так званому «ДНР», і за те, що воно стало стійкою перепорою на його прагненні встановити сухопутний кордон з окупованим Кримом.

«Ми пережили два дні пекла, Армагеддону, який нам влаштували російсько-фашистські війська», — написав кілька днів тому мер міста Вадим Бойченко. Але Армагеддон продовжується.

А один із мешканців Маріуполя написав: «Міста немає, а люди в ньому ще є поки що».

Дуже хочеться, щоб ворожу навалу відбили, щоб у місто зайшли гуманітарні конвої, евакуювали людей. А місто ми всі разом відбудуємо. Після перемоги.

...А в мене в пам'яті – Маріуполь кінця листопада минулого року. Група українських журналістів перебувала там з обмінним візитом «Огляд кращих практик співпраці влади, громадськості та бізнесу в Запорізькій, Луганській та Донецькій областях». Головним організатором була Програма ООН

Мирний Маріуполь, 25 листопада 2021 р.

Перші дні. Обстріли тільки почалися.

із відновлення та розбудови миру (напрямок – «Громадська безпека та соціальна згуртованість»), партнерами виступали Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, місцеві органи влади та громадські організації, що співпрацюють з ПРООН за цим напрямом.

Перед цим, два роки тому, у нас була така ж поїздка з ПРООН за тією ж темою і подібним маршрутом. Ми були приємно вражені змінами у містах і селах Донецької й Луганської областей, народженням активних громадських організацій, згуртуванням мешканців, що розбудовували свої громади, пропонували і втілювали нові ініціативи, реалізувати які їм допомагали міжнародні організації, вкладаючи немало грошей у відбудову цих областей. А це – дивувала щира і відверта українськість тих місць, де ми були, інтерес до своєї історії і свого майбутнього. Тоді понад півтора десятки статей і репортажів з цієї поїздки було надруковано у газеті «Світ», «Урядовому кур'єрі». Тож на пропозицію взяти участь у новій поїздки і подивитися, що змінилося в знайомих місцях і житті героїв статей, я з вдячністю відгукнулася.

Маріуполь був першою адресою на нашому шляху. Новим у марш-

руті, порівняно з поїздкою дворічної давності. Ми заїхали у це морське місто всього на день. Проїшлися центром міста, побували

в гостях у колишнього донецчанина, який повернувся в Маріуполь, де народився, у 2014 році, покинув квартиру, бізнес і розпочав усе заново, реалізуючи ініціативи, які допомагали його землякам і туристам краще пізнати історію і природу рідного краю. Спеціально не називаю його імені, сподіваюсь, настане день і про кожного можна буде розказати, не побоюючись, що це може нашкодити.

Побували ми тоді й у Маріупольському державному гуманітарному університеті. Студенти тільки вийшли на заняття після дистанційного навчання, тож керівництво факультету іноземних мов поспішало завершити ремонт у двох аудиторіях, в яких, за спільним проектом університету і ПРООН, повинен був відкритися перший на східній Україні дебатний хаб не тільки для студентів вишу, а й інших вишів, і загалом для молоді міста, де юнаки і дівчата навчалися б умінню дискусії, вільному обміну думками, формуванню своєї позиції. Дебатний клуб факультету існував уже 18 років, студентські команди не раз перемогали у словесних турнірах, новий хаб відкрив би нові можливості.

Друга аудиторія (теж спільний проект ПРООН та університету) – лабораторія дистанційного розвитку, в якій – найсучасніше обладнання для проведення відеоконференцій, можливостей для освіти онлайн в режимі реального часу, зокрема для студентів факультету з окупованих територій, а також іноземних студентів, яких тільки на цьому факультеті навчалось біля 80.

Маю ще згадати про Музей науки, який мав постати в місті з ініціативи цього університету і за підтримки міської влади. А в ньому – не тільки гуманітаристика, а й інтерактивні панелі, лабораторії з фізики, хімії, біології для майбутніх учителів цих предметів.

Плани, проекти, ідеї... Спрямовані на освіту, науку, на розвиток,

на світлі цілі. А тут приходять варвари, яким не цікавий ні власний розвиток, ні розвиток цивілізованого світу, і вони «просто виконують військові накази», злочинні накази, намагаються знищити майбутнє і цілого міста, і цілої країни...

Найбільш вражаюча зустріч в Маріуполі – у церкві ПЦУ, єдиній у місті. Зовні храм розписаний петриківкою – у блакитно-жовто-зелених кольорах. Це кольори Божої Матері на іконах і кольори України. За довжиною розпису – 500 погонних метрів – храм увійшов до Книги рекордів України.

У Маріуполі храм став культурно-мистецьким центром міста і водночас – центром соціальної допомоги. Тут від самісінького відкриття церкви – понад 22 роки – кожного дня готували гарячу їжу для нужденних. В один і той же час у чергу вилаштувалися від 100 до 300 осіб, кожний отримував на руки контейнер з їжею. Щоб функціонувала ця їдальня, необхідна гарна група підтримки, і в її складі були не тільки православні, а й мусульманська спільнота, католики і протестанти, які доставляли продукти.

Що там робиться зараз? Чи є можливість хоч якось продовжувати цю місіонерську діяльність? З повідомлень, що надходять з міста, – важко в це повірити.

На волонтерських засадах розбудовувалась і сама церква. У вільному Маріуполі створювався кафедральний собор ПЦУ, і в 2022 році його мали відкрити. А навколо собору було створено культурно-мистецький центр, присвячений герою України Василю Сліпаку, в якому – бібліотека української книги (5 тисяч томів, від класики і фантастики до релігійної літератури), школи бандури і петриківського розпису, і невеликий музей історико-краєзнавчої тематики. Тут би дуже хотілося розповісти про ентузіастів, ініціаторів, тих, хто вкладав у цей музей своє організаторське вміння, душу і, звісно, значною мірою свої гроші. Але ми не будемо цього робити. Поки що. Хочеться вірити, що дуже скоро ми зможемо про всіх розказати.

Лариса ОСТРОЛУЦЬКА

Варвари XXI століття

Знищили бомбою Драматичний театр

Російські загарбники 16 березня знищили Драматичний театр у центрі Маріуполя. На будівлю скинули бомбу.

Під час війни театр перетворився на укриття для сотень мирних людей. Також його було

оголошено точкою збору для подальшої евакуації.

Оцінити масштаб цього людського вчинку поки що неможливо, бо в місті тривають обстріли житлових кварталів. Про це повідомили в телеграм-

каналі Маріупольської міської ради.

«Відомо, що після бомбардування зруйнувалася центральна частина Драматичного театру, а уламками завалило вхід у бомбосховище. Інформація про постраждалих уточнюється. Неможливо підібрати слова, якими можна було б описати рівень жорстокості та цинізму, з яким російські окупанти знищують мирне населення українського міста біля моря. У прицілі ворога залишаються жінки, діти, люди похилого віку. Це абсолютно безбронній мирні люди. Очевидно, що єдиною метою російської армії є геноцид українського народу», – говориться в повідомленні.

Окрім того, сьогодні ж російські військові з Градів обстріляли автомобільну колону, що йшла з Маріуполя на Запоріжжя. За повідомленням голови Донецької обласної військової адміністрації Павла Кириленка, поранено п'ять осіб, у тому числі й дитину.

Академік НАН України, завідувач відділу Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця Ярослав ШУБА:

Яка вона, «денацифікація» по-рашистськи?

Усім відомо, що одним із пунктів вимог капітуляції, що його висуває Путін і його камарилья до України, і чим вони виправдовують агресію Росії, є «денацифікація». У свідомості цієї більшості людей цей термін асоціюється із гітлерівським нацизмом і бажанням людства після закінчення 2-ї світової війни позбутися цієї людиноненависницької ідеології, яка закріплює панування однієї нації над іншими. На кінець ХХ сторіччя у світі не залишилося жодної країни, яка б сповідувала цю ідеологію. Поодинокі маргінальні групи, які все ще продовжують її дотримуватися, перебувають поза законом і жодного впливу на суспільне життя тієї чи іншої країни не справляють. Це повною мірою стосується й України, в якій нацистська ідеологія офіційно заборонена.

Звідки ж у Путіна та його глашатаїв з'явилася ця маніакальна ідея щодо України? Можна припустити, що вони просто використали особливості російської мови, у якій слова «нацизм» і «нація»

(рос.) є однокореневими і співзвучними. В англійській мові, наприклад, ці терміни не тільки пишуться по-різному – «Nazism» і «nation», а й мають різну етимологію.

Перше є фактично скороченням німецького слова «nationalsozialismus» (націонал-соціалізм), а друге походить від латинського «natus» (народження).

Більше того, у європейських мовах терміни «нація», «національний», «національність» не мають етнічного забарвлення, а стосуються належності до певної країни.

Однак російський вождь скориствовав такою співзвучністю, щоб під фальшивим лозунгом знищення нацистської ідеології і практики, яких, звісно, не існує, позбавити Україну її національної ідентичності і прагнення утворити міцну, незалежну, самостійну національну державу. Адрже виходячи із історико-етнографічних путінських кліше, українців, як окремої нації, не існує, а в єдиному «русском народе» українці і білоруси представляють собою просту етнічну групу.

Та й кліше ці не є «винаходом» самого Путіна. Адрже намагання українців позиціонувати себе як самостійний етнос, переслідувалися одразу ж після сумнівних домовленостей Переяславської ради, незалежно від того, як ця держава називалася – Московське царство, Російська імперія, СРСР чи

Російська Федерація. Достатньо згадати такі законодавчі акти імперського періоду як указ Катерини II 1783 р. про закріпачення мешканців Лівобережної України і Слобожанщини, Валувський циркуляр 1863 р. про заборону використання української мови у видавничій діяльності чи Ємський указ Олександра II 1876 р. про повне вилучення української мови із культурної сфери.

В епоху СРСР заперечення усього українського ішло під лозунгом боротьби з «українським буржуазним націонализмом», коли розстрілювали, саджали в табори або психлікарні за будь-які спроби ідентифікувати себе як українця. Тут з'являється ще одне однокореневе і співзвучне слово – «націоналізм» (рос.), тобто ідеологія, яка визнає первинність нації у державотворчому процесі. Націоналізм спирається на національну ідею, але на відміну від нацизму не передбачає пригнічення або ураження у правах інших націй, а навпаки – їх рівноправне долучення

до державотворення. Більшість сучасних європейських держав по своїй сутності є національними оскільки сформувалися навколо якоїсь найбільш чисельної нації. Тому комуністична ідеологія для негативної конотації і додала до слова «націоналізм» прикметник «буржуазний».

Наш теперішній північно-східний сусід на чолі зі своїм неофюрером Пуглером продовжує органічно не сприймати Україну, відмовляти їй у праві на існування нашої незалежної держави, а її народів – як державотворчої нації. Тому вимога Путіна щодо «денацифікації» означає тільки одне – визнайте, що вас нема і не повинно бути. Іншими словами – ти не ти і звати тебе ніяк. Ми не можемо з цим погодитися, і це залишає мало шансів для компромісу.

Інколи дискутують, як назвати війну, розв'язану путінською Росією? Хтось пропонує – «Вітчизняна», хтось – «Національно-визвольна». Але, мабуть, найкраще буде відповідати назва «Битва за Україну».

Версальський вердикт

Скажімо чесно: ми очікували трохи іншого. Наприклад, в ідеалі, – щоб нам надали статус країни-кандидата в члени ЄС і почали пришвидшену процедуру інтеграції.

Водночас представники країн – щирих друзів України – вважають це рішення проривом і гарною перспективою.

Президент Литви Гітанас Науседа записав у Твіттері:

«Історична ніч у Версалі. Після

Еuronews дещо раніше заявляла, що Україна належить до Європейського Союзу:

«Так, із часом вони будуть з нами. Вони одні з нас, і ми хочемо їх прийняти», – заявила вона.

Утім, розмова на саміті була гарячою, про що говорить і литовський президент. У відповідь очільникам європейських країн, які висловлювали різні застереження, Президент України Володимир Зеленський сказав: «Сьогодні, коли я бачу підтримку народів кожної країни на площах столиць Європи, я знаю: український народ вже в Євросоюзі. Ну а політики... Я впевнений, що вони підлаштуються».

Українські вчені вийшли зі складу закордонних членів РАН

До президії РАН із заявою звернулися закордонні члени Російської академії наук – академіки НАН України В.М. Геєць, А.Г. Загородній, М.З. Згуровський, В.Д. Походенко, І.В. Сергієнко, П.П. Толочко та Ю.С. Шемшученко. Вони заявили про розірвання стосунків з РАН.

24 лютого 2022 року збройні сили Російської Федерації здійснили акт військової агресії проти України, йдеться у зверненні. Тринадцятий день іде кровопролитна війна. Руйнуються житлові будинки, школи, лікарні, дитячі будинки, наукові заклади, цивільна інфраструктура. Гинуть мирні люди, у тому числі діти.

Президія НАН України звернулася з відкритим листом до президії РАН, в якому закликала російських учених виявити властиві науковому співтовариству громадянську мужність, совість, людську гідність і зробити все для того, щоб зупинити агресію, що стала братовбивчою війною та безумним варварством. Однак президія РАН по суті не відреагувала на це звернення.

«За цих умов, – пишуть українські вчені, – ми не вважаємо більше можливим підтримувати стосунки з РАН і цією заявою оголошуємо про наш вихід зі складу закордонних членів РАН».

Заява датована 08.03.22

Світова мапа бізнес-освіти без Росії

Президент бізнес-школи МІМ Грина Тихомирова повідомила на своїй сторінці у Фейсбук, що одразу три найпотужніші міжнародні акредитаційні організації вирішили призупинити будь-яку діяльність щодо членства та акредитації в російських установах. Бізнес-школа МІМ та інші представники світової академічної спільноти сприяли ухваленню цього рішення.

AACSB, Асоціація MBA (AMBA), Асоціація випускників бізнесу (BGA) та EFMD виступили зі спільною заявою, в якій повідомили, що вони солідарні з народом України. «Як світові лідери у сфері бізнес-освіти, наші організації підтримують і обслуговують освітян і лідерів у більш ніж 150 країнах і територіях через нашу відданість цінностям миру, безпеки, свободи, різноманітності та соціальної відповідальності», – йдеться в заяві.

Ці організації призупинять будь-яку діяльність щодо членства та акредитації в російських установах. Водночас вони готові і прагнуть підтримувати українські бізнес-школи та їх співробітників, викладачів і студентів, коли вони захищають свій спосіб життя і суверенітет.

Фукуяма: підготовка до поразки Росії

Американський філософ і політичний економіст Френсіс Фукуяма переконаний: Росія зазнає повної поразки в Україні.

У статті «Підготовка до поразки» він пише: «Росія прямує до повної поразки в Україні».

Російське планування було некомпетентним, ґрунтуючись на помилковому припущенні, що українці прихильно ставляться до Росії і що їхні війська впадуть одразу після вторгнення. Очевидно, російські солдати несли парадну форму для параду перемоги в Києві, а не додаткові боєприпаси та пайки. На цей момент Путін долучив до цієї операції основну частину своїх військових — немає вели-

ких резервів сил, які він міг би додати до битви. Російські війська застрягли за межами різних українських міст, де вони стикаються з величезними проблемами з постачанням та постійними українськими атаками.

Крах їхнього становища може бути раптовим і катастрофічним, а не відбуватися повільно через війну на виснаження. Армія в полі досягне точки, коли її не можна буде ні постачати, ні вивести, і моральний дух випарується. Це вже відбувається на півночі.

На півдні росіянам пощастило трохи більше, але їм буде важко втримати свої позиції, якщо українці розіб'ють угруповання на півночі.

До цього дипломатичне вирішення конфлікту неможливе. Компромісу, який влаштує і Росію, і Україну, з нинішнім рівнем втрат не існує.

Повний текст за посиланням: <https://www.americanpurpose.com/art.../preparing-for-defeat/> від 10 березня

Російський географ таки «проти глобусу»

Міжнародний географічний союз (МГС) призупиняє членство Російського національного комітету МГС.

У зв'язку з масштабними військовими діями Російської Федерації на території суверенної України Виконавчий комітет Міжнародного географічного союзу (МГС) робить безпрецедентний крок – негайно призупиняє членство Російського національного комітету МГС до формального рішення щодо цього питання на Генеральній асамблеї Міжнародного географічного союзу у липні 2022 року.

У заяві президента МГС, професора Майкла Медоуза наголошується, що Російський національний комітет невід'ємно асоціюється з Російським географічним товариством. Президентом цього товариства є міністр оборони Російської Федерації Сергій Шойгу, а опікунську раду очолює Володимир Путін.

Саміт Європейської ради схвалив декларацію щодо перспективи членства України в ЄС

Натомість, так званий, формальний саміт Європейської ради схвалив декларацію, в якій визнається перспектива членства України в ЄС.

«Європейська рада визнала європейські прагнення та європейський вибір України, як зазначено в Угоді про асоціацію, – написано в ній. – 28 лютого 2022 року Президент України, реалізуючи право України обирати свою долю, подав заяву України на вступ до Європейського Союзу. Рада ЄС без зволікань запропонувала Комісії подати свій висновок щодо цієї заяви відповідно до положень Договорів ЄС.

До ухвалення цього висновку і без зволікань ми будемо ще більше зміцнювати наші зв'язки та поглиблювати наше партнерство, щоб підтримати Україну на її європейському шляху.

Україна належить до нашої європейської родини».

У декларації не міститься посилань на статтю 49 Договору ЄС щодо процедури приєднання і немає згадок про пришвидшену процедуру вступу, до якої закликала Україна.

п'яти годин запеклих дискусій європейські лідери сказали «так» євроінтеграції України. Процес розпочався. Тепер швидке досягнення цього залежить від нас і українців. Героїчна українська нація заслуговує знати, що її вітатимуть в Євросоюзі».

Переконана, що Україна отримала «зелене світло» для членства в ЄС і прем'єрка Естонії Кая Каллас, яка на початку другого дня саміту сказала:

«Ми досягли згоди навколо чіткого шляху для України до Європейського Союзу. Це дуже технічне рішення, яке означає, що всі правові питання мають бути дотримані. Але Єврокомісія отримала завдання просуватися у цьому процесі, що є дуже важливим. Я задоволена результатом. Це зелене світло для України. Зрозуміло, що ми маємо надати Україні надію у ці дуже темні часи», – сказала вона.

Таке ж доручення лідери ЄС дали для Єврокомісії стосовно заявок на членство від ще двох країн «асоційованого тріо» – Молдови та Грузії.

Голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляен в інтерв'ю телеканалу

ЗБЕРЕГТИ КУЛЬТУРНЕ НАДБАННЯ

Окупанти руйнують будівлі, але не нашу історію і дух!

Під прицілом російських ракет сьогодні знаходяться і житлові квартали, і музеї та пам'ятки старовини. Руйнувань, на жаль, більше. Знищення історії та культури України – одна із головних цілей окупантів.

Що б сьогодні сказали запорожці новітнім загарбникам?

Вибуховою хвилею вибито шибки та вітражі у Харківському художньому музеї. Як повідомили співробітники, експонати не пошкоджено, нині їх переносять у безпечні місця. Втім, за словами директорки музею Валентини Мизгіної, різка зміна температурно-вологісного режиму може негативно вплинути на стан картин. А вони – безцінні.

На початку ХХІ століття експозиція Харківського художнього музею займала 25 залів. Музей був багатий на твори визначних українських майстрів: В. Боровиковського, Д. Левицького, А. Лосенка, І. Айвазовського, М. Ярошенка, С. Васильківського (який запів свої картини музею), П. Мартиновича, П. Левченка, М. Беркоса. Є в музеї автопортрет Тараса Шевченка.

Окрему кімнату віддано картинам Іллі Рєпіна, уродженця Чугуєва. Серед експонатів музею знаходиться й, мабуть, найвідоміша його картина – «Запорожці пишуть листа турецькому султану». Це оригінал, другий варіант картини. Взагалі у музеї знаходиться одинадцять картин Іллі Юхимовича та вісім його малюнків.

Але нині музей просить допомоги волонтерів: потрібна поліетиленова плівка, фанерні щити, дошки для укріплення вікон. Телефони для зв'язку:

+380 (95) 714 86 17 – директорка музею Валентина Мизгіна

+380 (50) 976 16 30 – головна зберігачка фондів Віра Ярова.

Працівники музею переконані, що українські волонтери і тут зможуть допомогти.

Формуються завдання для майбутніх істориків

9 березня внаслідок авіаційного бомбардування центральної частини міста, було зруйновано будівлю Охтирського міського краєзнавчого музею на Сумщині. Понівечено стіни, зруйновано дах та вибито вікна.

У фондах музею налічується біля 10 тисяч музейних предметів. Тут постійно працювали три експозиції та виставкова зала. Експурсанти приходили ознайомитися з «Фа-

Так виглядає сьогодні приміщення Харківського художнього музею.

уною Охтирських лісів» — особливо любили там «залипати» діти. Ще одна експозиція – «Історія Охтирки» — збрала матеріали, свідчення, предмети, що розповідають про давнину та новітній розвиток краю. Музей містив тисячі експонатів про історію не тільки суто міста, там можна було дізнатися про козацькі полки Сумщини, про зв'язок з краєм легендарного козака Івана Сірка. У музеї зберігалися особисті речі їхнього славного земляка письменника Івана Багряного.

Особливою повагою мешканців міста користувалася експозиція «Наш край в роки Другої світової війни». А вже чимало мешканців старшого віку зі зброєю в руках відстоювали і свій край і всю країну на полях битв, або були ще дітьми тоді і зазнали чимало поневірянь. Тоді пліч-о-пліч стояли представники всієї багатонаціональної країни. У колекції зберігалися книги про визволення України від фашистських загарбників. Нині нові загарбники – рашистські – діють гірше за фашистів. Вони не шанують ні історії, ні сьогодення, та вони її просто не знають, незважаючи на поголове насаджування російською владою пропагандистських наративів, справедливо названих у думаючих людей «победобесієм».

Співробітники музею наголошують: «Окупанти зруйнували будівлю музею, але не нашу історію і дух!». Більшість експонатів краєзнавчого музею вони встигли сховати. А те, що деякі факти і події із сучасного життя доведеться переосмислювати і робити висновки, – це вже завдання для сьогоденних і майбутніх істориків.

Як врятували картини Марії Примаченко

Іванківський історико-краєзнавчий музей – це один приклад варварського ставлення російських окупантів як до своєї культури, історії, мистецтва, так і до культури інших народів. Торік цьому музею виповнилося 40 років. Саме наприкінці лютого. На цій території, стверджують історики, у X–XIII ст. розміщувалося давньоруське городище. А вже ближче до нашого часу був збудований тут панський маєток, що залишився у спадок наступним поколінням, які й створили тут краєзнавчий музей. За сорок років в музеї було зібрано сотні експонатів, за якими можна було вивчити і історію краю, і природу його, і побут. Експозиційні розділи: «Фауна і флора району», «Довоєнний період», «Друга світова війна», «Чорнобильська катастрофа», «Іванків сучасний».

Але найбільше жителі Іванківки пишалися тим, що в їхньому музеї зберігаються картини улюбленої народної художниці, лауреатки Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка Марії Примаченко (1908–1997). Були тут і роботи інших майстрів, наприклад, ткані роботи народної художниці Ганни Верес. У музеї були постійно виставки портретів і картин. Тут проводилися зустрічі з відомими земляками, музейні уроки, літературні години, історико-краєзнавчі конференції. У 2016–2018 роках приміщення музею було капітально відремонтовано, заново вибудовано експозиції.

Одне слово, у музею були великі плани на розвиток, якби не настав нинішній «чорний» лютий, коли в

Україну вдерлися новітні рашистські загарбники, прорвавшись через заборонену чорнобильську зону. Того дня – 27 лютого – внаслідок повітряних нальотів, музей загорівся. Як розповідали мешканці Іванківки, будівлю обстріляли ракетами з російського винищувача. У музеї обвалився дах, почалася пожежа, після чого він згорів. Багато хто тоді, і навіть директор Вишгородського історико-культурного заповідника Влада Литовченко у своєму пості в соціальних мережах, назвали втрату «непоправною». Але, на щастя, це було не зовсім так. Мешканці Іванківки, сміливі люди не допустили, щоб сталося непоправне.

Директорка департаменту культури Іванківської громади Надія Бірюк розповіла журналістам, що була тривога, і люди поховалися у підвалі та сховища, де й телефонного зв'язку не було. І як тільки вони піднялися на поверхню і пролунав дзвінок, вони з племінником кинулися до музею. Але там уже працювали люди, намагалися врятувати з-під вогню цінні експонати.

Сторож музею Анатолій мешкає неподалік музею, і коли вони з дружиною виглянули з підвалу і побачили, що горить дах музею, тут же кинулися до приміщення. Анатолій почав вибивати вікно, на допомогу йому прибігли ще двоє сусідів. Вони розбили скло і залзли всередину приміщення, що вже димило, і винесли звідти картини Марії Примаченко.

Сам Анатолій розповів, що вийшов біля десятка картин. «Це ж наша цінність, – сказав. – Як ми могли їх не врятувати?»

«Тепер картини Примаченко знаходяться в надійному місці, – запевнила Надія Бірюк. – Поза межами нашої громади. На жаль, ткані полотна Ганни Верес врятувати не вдалося. Це дуже прикро, але, на щастя, її роботи є в музеях, із її творчістю люди мають можливість ознайомлюватися».

Росіє, геть з ЮНЕСКО!

У відповідь на варварські дії російського війська міністр культури України Олександр Ткаченко наголосив, що знищуються об'єкти культурної спадщини України, безліч історичних і архітектурних пам'яток та об'єктів перебувають під загрозою знищення. Він закликав ЮНЕСКО позбавити Російську Федерацію статусу свого члена.

28 лютого Національний комітет США Міжнародної ради музеїв опублікував заяву, в якій засуджує «навмисне знищення (вогнем)» музею.

Міністерство культури та інформаційної політики України створило ресурс для документування воєнних злочинів проти людяності та об'єктів культурної спадщини, скоєних армією РФ – <https://culturecrimes.mkip.gov.ua>. На цей ресурс просять надсилати фото пошкоджених старовинних будівель (пам'яток архітектури), історичних кладовищ, пам'ятників, релігійних споруд, творів мистецтва, пам'яток природи, будівель закладів культури – театрів, музеїв, бібліотек. А також фото руйнування археологічних об'єктів – курганів, валів давніх земляних укріплень, місць розкопок тощо, розповідати про факти захоплення майна, пограбування музеїв, бібліотек та інших закладів культури. Ці матеріали будуть використані у Міжнародному кримінальному суді в Гаазі.

Горить Іванківський історико-краєзнавчий музей.